

Ungdomspolitik m.m.

Sammanfattning

I betänkandet behandlar utskottet motioner väckta under allmänna motionstiderna 1999/2000 och 2000/01. Motionerna rör ungdomspolitik, statsbidraget till trossamfund, m.m.

Utskottet redovisar riksdagens beslut hösten 1999 om 3 nya sektorsövergripande mål för ungdomspolitik och att regeringen med utgångspunkt i de 3 målen beslutat om 41 delmål. Mål och delmål skall utgöra utgångspunkt för uppföljning och analys. Ungdomsstyrelsen har fått i uppdrag att göra en mera fördjupad analys vart fjärde år vilken skall rapporteras till regeringen.

Utskottet avstyrker motionsyrkanden om inriktningen av ungdomspolitik, åldersgränser, situationen för ungdomar med annan etnisk bakgrund än majoritetsbefolkningen, ungdomars kultur, ungdomsperspektiv i internationellt utvecklingssamarbete och behovet av överläggningar med Kommunförbundet om stöd till ungdomsverksamhet. Utskottet avstyrker också motionsyrkanden om mediernas påverkan på ungdomars livsstil och syn på könsroller. Utskottet redovisar därvid sin syn på det ansvar som ligger på föräldrar, skola, andra myndigheter, medier, folkrörelser, musik- och nöjesbranschen och samhället i stort.

Utskottet behandlar vidare motionsyrkanden om statsbidraget till Romersk-Katolska kyrkan i Sverige samt om införande av statsbidrag till sekulära livssynsorganisationer och till vad som betecknas som humanistisk konfirmation. Även dessa motionsyrkanden avstyrks av utskottet.

I betänkandet finns tre reservationer och ett särskilt yttrande.

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Innehållsförteckning.....	2
Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	3
Bakgrund.....	5
Tidigare riksdagsbehandling.....	5
Ungdomsstyrelsens uppföljning av målen.....	5
Ungdomsfrågor i EU.....	6
Utskottets överväganden.....	7
Inriktningen av ungdomspolitiken.....	7
Åldersgränser.....	8
Könsroller m.m.....	10
Ungdomar med annan etnisk bakgrund.....	13
Ungdomars kultur.....	15
Ungdomsperspektiv i internationellt utvecklingssamarbete.....	17
Internationellt ungdomsutbyte.....	18
Ungdomspolitik i kommunerna m.m.....	19
Statsbidrag till trossamfund m.fl.....	21
Reservationer.....	27
1. Inriktningen av ungdomspolitiken (punkt 1), (kd).....	27
2. Mediernas påverkan på ungdomars livsstil och syn på könsroller (punkt 4), (c, fp, mp).....	28
3. Ungdomars kultur (punkt 7), (c).....	28
Särskilt yttrande.....	30
Ändring av åldersgränser (punkt 2), (m, c).....	30
Förteckning över behandlade förslag.....	31
Motioner från allmänna motionstiden år 1999.....	31
Motioner från allmänna motionstiden år 2000.....	31

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Inriktningen av ungdomspolitiken

Riksdagen avslår motion 2000/01:Kr345 yrkande 41.

Reservation 1 (kd)

2. Ändring av åldersgränser

Riksdagen avslår motionerna 1999/2000:Kr502 och 2000/01:K397 yrkande 12.

3. Åldersgräns på 18 år för entréavgifter m.m.

Riksdagen avslår motion 2000/01:Kr505.

4. Mediernas påverkan på ungdomars livsstil och syn på könsroller

Riksdagen avslår motionerna 1999/2000:Kr233 yrkande 1, 1999/2000:A819 yrkande 22 och 2000/01:Kr343 yrkande 10.

Reservation 2 (c, fp, mp)

5. Ett jämställdhetsår

Riksdagen avslår motion 1999/2000:A803 yrkande 2.

6. Ungdomar med annan etnisk bakgrund

Riksdagen avslår motion 1999/2000:Kr201 yrkande 6.

7. Ungdomars kultur

Riksdagen avslår motion 2000/01:Kr289 yrkandena 2–4.

Reservation 3 (c)

8. Ungdomsperspektiv i internationellt utvecklingssamarbete

Riksdagen avslår motion 2000/01:Kr345 yrkande 42.

9. Europeiskt Ungdomscentrum i Eksjö

Riksdagen avslår motionerna 2000/01:Kr528 och 2000/01:Kr529.

10. Ungdomsutbyte i Östersjöregionen

Riksdagen avslår motion 2000/01:Kr530.

11. Överläggningar med Kommunförbundet om stöd till ungdomsverksamheter

Riksdagen avslår motion 2000/01:Kr502.

12. Insatser för ungdomar i Kalmar län

Riksdagen avslår motion 2000/01:Kr527.

13. Statsbidraget till Romersk-Katolska kyrkan i Sverige

Riksdagen avslår motion 2000/01:Kr531.

14. Statligt stöd till sekulära livssynsorganisationer och till s.k. humanistisk konfirmation

Riksdagen avslår motionerna 2000/01:Kr532 och 2000/01:Kr533.

Stockholm den 27 september 2001

På kulturutskottets vägnar

Inger Davidson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Inger Davidson (kd), Åke Gustavsson (s), Elisabeth Fleetwood (m), Agneta Ringman (s), Annika Nilsson (s), Charlotta L. Bjälkebring (v), Lennart Fridén (m), Jan Backman (m), Paavo Vallius (s), Lars Wegendal (s), Peter Pedersen (v), Dan Kihlström (kd), Roy Hansson (m), Ewa Larsson (mp), Birgitta Sellén (c), Ana Maria Narti (fp) och Hillevi Larsson (s).

Bakgrund

Tidigare riksdagsbehandling

Hösten 1999 behandlade riksdagen regeringens proposition 1998/99:115 På ungdomars villkor – ungdomspolitik för demokrati, rättvisa och framtidstro. Regeringen förordade i propositionen att ett system skulle införas med en generell, sektorsövergripande och målstyrd ungdomspolitik som inkluderar uppföljning och analys.

Riksdagen godkände tre nya mål för ungdomspolitikerna:

1. Ungdomar skall ha goda förutsättningar att leva ett självständigt liv.
2. Ungdomar skall ha verklig möjlighet till inflytande och delaktighet.
3. Ungdomars engagemang, skapande förmåga och kritiska tänkande skall tas till vara som en resurs.

Riksdagen godkände också att Ungdomsstyrelsen skall verka för att målen för den nationella ungdomspolitikerna uppfylls och att regeringen utformar de övergripande målen för Ungdomsstyrelsens verksamhet. Regeringen har med utgångspunkt i de 3 målen beslutat om 41 delmål, vilka fungerar som en utgångspunkt för uppföljning och analys av den samlade ungdomspolitikerna. Ungdomsstyrelsen skall göra en mera fördjupad analys vart fjärde år. Goda exempel tas fram av Ungdomsstyrelsen för att illustrera olika former av konkret verksamhet som bidrar till att ungdomspolitikens mål uppnås.

Ungdomsstyrelsens uppföljning av målen

Ungdomsstyrelsen har gjort en första uppföljning av de 3 övergripande målen och de 41 delmålen, vilken publicerats i rapporten ”Den nationella ungdomspolitikerna – första årets uppföljning”. I uppföljningen har 15 myndigheter deltagit. Svenska Kommunförbundet har bidragit med underlag. I rapporten har också ett antal goda exempel på myndigheters insatser redovisats.

Ungdomsstyrelsen redovisar i rapporten ett antal förslag för att förbättra systemet för målstyrning av den nationella ungdomspolitikerna. Ungdomsstyrelsen efterlyser bl.a. tydligare delmål som anger tidsramar inom vilka olika mål skall vara uppfyllda. Ungdomsstyrelsen anser att det också behövs precisering av önskade ökning av olika slag. Ungdomsstyrelsen anser vidare att delmålen dels bör vara färre, dels tydligare uttrycka de områden som är prioriterade. Delmålen bör avse sådana företeelser som är praktiskt åtkomliga för en nationell, målstyrd ungdomspolitik.

En komplikation är att vissa delmål handlar om kommunala frågor, där de statliga myndigheterna inte har mandat att påverka utvecklingen. I dessa fall är utvecklingen beroende av kommunernas prioriteringar. Även i andra fall har de myndigheter som deltagit i uppföljningen visat, att de inte har mandat

att verka för att ett delmål skall kunna uppnås och inte heller har verktyg för att nå det.

Ungdomsstyrelsen framhåller att olika delmål kan ha olika funktioner. En del kan vara viktiga för att man skall kunna vägleda politiken och peka ut vad som är politiskt prioriterat, men de kan samtidigt vara svåra att använda som utgångspunkt för att beskriva ungas levnadsförhållanden. För att även sådana mera svårsmätbara delmål skall kunna få genomslag bör de kompletteras med goda exempel.

Ungdomsstyrelsen ser det som en viktig uppgift att utveckla och förfina metoder att undersöka ungas levnadsförhållanden och anser att resurserna bör inriktas på detta arbete snarare än på att genomföra landsomfattande mätningar oftare än inför den fördjupade analysen vart fjärde år.

I budgetpropositionen för 2002 (prop. 2001/02:1 avsnitt 6.6.2) har regeringen redovisat sin analys och sina slutsatser av denna första rapport från Ungdomsstyrelsen. En fördjupad analys lämnas av Ungdomsstyrelsen våren 2004.

Ungdomsfrågor i EU

EU:s samarbete på ungdomsområdet regleras i Amsterdamfördraget (artikel 149). Av fördragsartikeln framgår att målen för gemenskapens insatser bl.a. skall vara att främja rörligheten för studerande och lärare samt att främja utvecklingen av ungdoms- och ungdomsledarutbyte.

Ett nytt sjuårigt ungdomsprogram, *Ungdom*, påbörjades under år 2000 och sträcker sig fram t.o.m. december 2006. Programmet omfattar delprogrammen Ungdom för Europa (ungdomsutbyte), Europeisk volontärtjänst, Ungdomsinitiativ, Programsamverkan och Stödaktiviteter.

Inom kommissionen pågår ett arbete med att utarbeta en vitbok om ungdomspolitik, ungdomars möjlighet till inflytande och liknande. Enligt kommissionens tidsplan skall vitboken överlämnas till rådet under hösten 2001.

Av budgetpropositionen för år 2002 framgår att Sveriges prioriteringar på det ungdomspolitiska området inom EU-samarbetet gäller ungdomars arbetsmarknad och ungdomsutbyten. Sverige betonar även vikten av ungdomars delaktighet och inflytande inom unionen samt tillvaratagandet av ungdomars egna initiativ som en resurs (prop. 2001/02:1 utg.omr. 17 avsnitt 6).

Här bör även nämnas att Europeiska unionens råd vid ungdomsminister-rådsmötet i maj 2001 på svenskt initiativ antog en resolution om främjandet av ungdomars initiativförmåga, företagsamhet och kreativitet. Vidare antogs en deklARATION om kampen mot rasism och främlingsfientlighet på Internet.

Utskottets överväganden

Inriktningen av ungdomspolitiken

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör avslå motionsförslaget om
– inriktningen av ungdomspolitiken, *jämför reservation 1 (kd)*.

Motionen

Enligt motion 2000/01:Kr345 (kd) bör kärnan i det ungdomspolitiska arbetet vara ungdomars rätt till goda uppväxtvillkor som tillgodoser behovet av trygghet och personlig utveckling. Denna kärna bör ligga till grund för alla diskussioner om ungdomars identitet, självständighet och inflytande. Frågor om ungdomars välbefinnande bör också vara centrala i ungdomspolitiken. De offentliga insatserna får inte utformas eller genomföras på ett sådant sätt att människor inte känner sitt eget ansvar. De frivilliga och positiva krafterna bör stödjas. Ungdomspolitiken bör inte vara styrande. Riksdagen bör som sin mening tillkännage för regeringen vad som anförs i motionen om inriktningen av ungdomspolitiken (yrkande 41).

Utskottets ställningstagande

När riksdagen år 1999 fastställde de tre ovan, under rubriken Bakgrund, återgivna målen för den statliga, sektorsövergripande ungdomspolitiken framhölls att en central utgångspunkt för de statliga insatserna på området bör vara ambitionen att ge alla ungdomar jämlika förutsättningar inför framtiden. En strävan efter rättvisa – att ständigt försöka skapa jämlika villkor oavsett ungdomars socioekonomiska bakgrund, kön, etniska och kulturella bakgrund eller funktionshinder – bör präglade ungdomspolitiken.

Målen fokuserar på övergången från att vara ung till att bli vuxen och avses leda till att den statliga ungdomspolitiken skall underlätta för ungdomar att successivt uppnå självständighet genom eget arbete, egen bostad och egen ekonomi. Målen utgår från en syn på ungdomar som individer med förmåga att fatta egna beslut samt med rätt att ha inflytande över den generella samhällsutvecklingen och över beslut som rör deras eget liv.

Ungdomsstyrelsen har till uppgift att samordna och analysera hur ungdomspolitiken utvecklas i förhållande till de av riksdagen antagna övergripande målen och de av regeringen fastställda delmålen. En fördjupad analys skall vart fjärde år läggas till grund för en redovisning av regeringen till riksdagen. Det blir då tillfälle för riksdagen att bedöma om de övergripande målen behöver kompletteras i något avseende och hur väl delmålen stämmer med innebörden i de övergripande målen samt hur väl de har fungerat som

instrument för styrning, uppföljning och utvärdering av den förda ungdomspolitiken inom olika områden under perioden.

Ungdomsstyrelsen har, som redovisats ovan under rubriken Bakgrund, gjort en första uppföljning av de av regeringen fastställda 41 delmålen. Den första fördjupade analysen skall lämnas till regeringen efter den första fyraårsperioden med de nya nationella målen för ungdomspolitiken, dvs. våren 2004.

Utskottet anser att det inte finns anledning för riksdagen att nu – när de ungdomspolitiska målen tillämpats i mindre än ett och ett halvt år och när det ännu återstår närmare tre år innan regeringen presenterar den första fördjupade analysen för riksdagen – ta ställning till om det behöver göras någon komplettering eller något förtydligande av målen eller av inriktningen av ungdomspolitiken. Utskottet föreslår därför att riksdagen avslår motion 2000/01:Kr345 (kd) yrkande 41.

Åldersgränser

Utskottets förslag i korthet

- Riksdagen bör avslå motionsförslagen om
- ändring av åldersgränser,
 - åldersgräns på 18 år för entréavgifter m.m.

Motionerna

Enligt motion 1999/2000:Kr502 (m) bör riksdagen hos regeringen begära en översyn av sådana åldersgränser för ungdomar som baserar sig på födelsedag. Syftet med översynen skall vara att ta fram underlag för förslag till riksdagen om nya åldersgränser som i stället baseras på födelseår. Motionären anför att det inom en årskull ungdomar upplevs som orättvist att regler för rösträtt, körkort, rätt att köra moped, rätt att gå på barnförbjudna filmer m.m. är knutna till födelsedag. De som ännu inte fyllt år kan frestas att t.ex. använda falska legitimationshandlingar.

Riksdagen bör enligt motion 2000/01:K397 (c) yrkande 12 tillkännage för regeringen att vad som i motionen benämns Ungdomsfrid bör införas. För att motverka det utanförskap och den brist på inflytande som många unga känner i dag bör regeringen låta se över åldersgränserna för tillträde till offentliga lokaler, t.ex. restauranger och affärer. I motionen nämns som exempel att det skulle förekomma kommunala regler som förbjuder ungdomar under en viss ålder att vara ute efter ett angivet klockslag.

Enligt FN:s barnkonvention definieras barn som den som ännu inte fyllt 18 år. I motion 2000/01:Kr505 (kd) yrkas att FN:s barnkonventions åldersgräns på 18 år skall gälla vid sådana olika inträden och avgifter där det tillämpas en särskild avgift för barn.

Utskottets ställningstagande

Frågan om att knyta *åldersgränser för ungdomar* till födelseår och inte till födelsedag har behandlats tidigare av riksdagen. På förslag av konstitutionsutskottet har riksdagen avslagit motionsyrkanden som syftade till en ändring av vallagen för att knyta åldersgränsen för rösträtt till födelseåret (senast i bet. 2000/01:KU11 s. 11–14). Konstitutionsutskottet uttryckte samma uppfattning i ett yttrande till kulturutskottet hösten 1999 (1999/2000:KU2y) i samband med behandlingen av den ungdomspolitiska propositionen 1998/99:115.

I den ungdomspolitiska propositionen (s. 46–49) anfördes att ett projekt genomfört av Åldersgränsutredningen (C 1995:02) visade att många unga önskade att kalenderåret borde gälla när det är fråga om handlingar som ungdomar regelmässigt gör tillsammans. Regeringen ansåg dock att frågan borde undersökas närmare när det gäller författningsreglerade åldergränsbestämmelser som tar sikte på s.k. kollektivt handlande inom främst fritids- och nöjeslivet. Åldersgränser som upplevs som orättvisa bidrar till att öka avståndet mellan generationerna och till att splittra upp ungdomar som annars gör saker på lika villkor, anfördes det i propositionen. Regeringen avsåg att ta initiativ till överläggningar med representanter för branschen om tillträdet till restauranger och nöjeslokaler.

Utskottet har inhämtat att överläggningar hållits mellan Regeringskansliet och representanter för restaurangbranschen m.fl. om åldersgränser för ungas tillträde till restauranger och nöjeslokaler. Syftet var bl.a. att redovisa den syn på frågan som uttryckts i den ungdomspolitiska propositionen. Överläggningarna har emellertid inte resulterat i någon ändrad praxis.

Några undersökningsresultat beträffande författningsreglerade åldersgränser har inte redovisats.

Med hänvisning till riksdagens tidigare ställningstaganden till frågan om att knyta åldersgränsen för rösträtt till födelseår och till att några undersökningsresultat beträffande författningsreglerade åldersgränser ännu inte föreligger anser utskottet att riksdagen inte bör göra några sådana uttalanden som begärs i motionerna 1999/2000:Kr502 (m) och 2000/01:K397 (c) yrkande 12. Motionsyrkandena avstyrks således.

När det gäller yrkandet i motion 2000/01:Kr505 (kd) om en *åldersgräns på 18 år för entréavgifter m.m.* vill utskottet påminna om att utskottet vid flera tillfällen har behandlat motionsyrkanden om entréavgifter till museer för barn och unga. Utskottet har därvid redovisat att ett av de kulturpolitiska målen syftar till att kulturpolitiken skall verka för allas möjlighet till kulturupplevelser. De statliga och statsunderstödda institutionerna skall enligt utskottets uppfattning självfallet ha en prispolitik som gagnar detta mål. I de offentligt stödda institutionernas eget intresse bör ligga att ha en sådan prispolitik som i ett längre perspektiv leder till att de kan hålla kvar och om möjligt öka sin publik. Barn och unga har hög prioritet inom kulturpolitiken, varför det är särskilt angeläget att de uppmärksammas då biljettpriiser fastställs.

Det ankommer inte på riksdagen att ställa krav på åldersgränser för olika slag av entréavgifter m.m. vid kommunala eller privata kulturinstitutioner m.m.

Med hänvisning till det anförda avstyrker utskottet motion 2000/01:Kr505 (kd).

Könsroller m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör avslå motionsyrkandena om

– mediernas påverkan på ungdomars livsstil och syn på könsroller, *jämför reservation 2 (c, fp, mp)*.

Motionerna

I två motioner, 1999/2000:Kr233 (mp) yrkande 1 och 1999/2000:A819 (mp) yrkande 22, begärs en utredning av frågan om hur medierna påverkar ungdomars bild av könsrollerna, av vad som är manligt och kvinnligt. Bilden av kvinnan och av mannen i medierna är enligt motionerna många gånger stereotyp. Ungdomar får svårt att bilda sig en uppfattning om vad det innebär att bli vuxen och att vara kvinna och att vara man.

Enligt motion 2000/01:Kr343 (c) yrkande 10 blir konsekvenserna av mediernas genomslagskraft att unga kvinnor och män misshandlar sin kropp och sin hälsa, mycket på grund av de stereotypa kroppsideal som medierna för fram. Mediernas roll måste utredas i syfte att bl.a. minska antalet unga som drabbas av ätstörningssjukdomar och för att hålla debatten om kroppsideal levande.

I motion 1999/2000:A803 (kd) yrkande 2 – väckt hösten 1999 – föreslås att Ungdomsstyrelsen skall få regeringens uppdrag att göra år 2000 till ett jämställdhetsår, där man särskilt vänder sig till unga män. Jämställdhetsdebatten måste föras även av män.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att det är allvarliga frågor som tas upp i motionerna. Det är viktigt att barn och unga inte får en vrångbild av vad det innebär att bli en vuxen kvinna eller man. Stereotypa och snedvridna uppfattningar om jämställdhet mellan kvinnor och män och om könsroller och kroppsideal får inte stå oemotsagda. Det måste föras en engagerad debatt i dessa frågor som gör människor – barn, unga och vuxna – medvetna och som stärker deras förmåga att göra självständiga bedömningar i dessa frågor. Ansvaret för att vägleda och medvetandegöra barn och ungdomar ligger både på föräldrarna och på samhället i stort. Barn och unga behöver goda förebilder och samtalspartner inom och utanför familjen. Utskottet vill understryka att inte minst skolan har en viktig roll. Genom en levande debatt bör även de kunna påverkas, som

inom medier, reklam m.m. sprider stereotypa bilder av kroppsideal och av vad som är manligt och kvinnligt.

Utskottet nämner i det följande några av de aktörer som har inflytande inom de områden som tas upp i motionerna.

Ungdomsstyrelsen har ansvar för genomförandet av statens ungdomspolitik i enlighet med de tre sektorsövergripande mål som riksdagen fastställt och som redovisats i det föregående. Målen är styrande för staten och vägledande och rådgivande för kommunerna. I den ungdomspolitiska propositionen hösten 1999 betonades det att inom ungdomspolitiken måste jämställdhetsaspekten beaktas särskilt. I Ungdomsstyrelsens ansvar ligger också att verka för förnyelse av ungdomsverksamheten i kommunerna och i föreningslivet, att följa och sprida kunskaper om ungdomars levnadsvillkor och att svara för en samordnad uppföljning av både statliga och kommunala insatser för ungdomarna.

Som redovisats i det inledande avsnittet har regeringen fastställt 41 delmål med utgångspunkt i de 3 av riksdagen fastställda målen. Ungdomsstyrelsen skall i samverkan med en rad myndigheter genomföra uppföljning och utvärdering av mål och delmål. En fördjupad analys skall lämnas till regeringen vart fjärde år för att användas som grund för rapportering till riksdagen. Riksdagen kommer att få ta ställning till den första rapporten om tre år och kan då bedöma om det behövs kompletteringar och ändringar av målen.

Ungdomsstyrelsen har haft i särskilt uppdrag att göra en genomgång av stödet till ungdomsforskningen genom dåvarande Humanistisk-samhällsvetenskapliga forskningsrådet (HSFR) och har i en rapport bedömt att det även fortsättningsvis finns behov av särskilt avsatta medel för ungdomsforskning. I sammanhanget bör även nämnas att Allmänna arvsfonden, ofta i samverkan med Ungdomsstyrelsen, har ett ansvar för stöd till forskning och utveckling, metodutveckling, information samt projekt- och försöksverksamhet när det gäller arbete med och för barn och ungdom.

Enligt 2 § skollagen (1985:1100) skall verksamheten i skolan utformas enligt grundläggande demokratiska värden. Den som verkar inom skolan skall främja aktning för varje människas egenvärde och särskilt främja jämställdhet mellan könen. Jämställdheten har således lyfts fram som en pedagogisk fråga i skolans dagliga arbete.

Statens skolverk har enligt sin instruktion (1991:1121) till uppgift att inom sitt ansvarsområde verka för att de mål och riktlinjer som riksdag och regering fastställt förverkligas. Verket skall följa upp och utvärdera skolväsendet och publicera resultaten därav. Verket skall lägga fram de förslag till regeringen som föranleds av uppföljnings- och utvärderingsarbetet. Vidare skall verket utarbeta kommentarmaterial och allmänna råd. Inom sitt verksamhetsområde skall verket aktivt och medvetet främja flickors, kvinnors, pojkars och mäns lika rätt och möjligheter. Skolverkets arbete med värdegrunden för skolans arbete har under det senaste året stötts av en särskild projektgrupp inom Utbildningsdepartementet.

I läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet framhålls att det sätt på vilket flickor och pojkar bemöts i skolan och de krav och förväntningar som ställs på dem bidrar till att forma deras uppfattningar om vad som är manligt och kvinnligt. Skolan har ett ansvar för att motverka traditionella könsmonster. Den skall ge utrymme för eleverna att pröva och utveckla förmåga och intressen oberoende av könstillhörighet. I skolans uppdrag ingår att eleverna skall utveckla sin förmåga till att kritiskt granska fakta och förhållanden och att inse konsekvenserna av olika alternativ. Det etiska perspektivet är av betydelse för många av de frågor som tas upp i skolan. Perspektivet skall präglade skolans verksamhet för att ge en grund för och främja elevernas förmåga att göra personliga ställningstaganden. Motsvarande frågor behandlas och utvecklas i läroplanen för de frivilliga skolformerna.

Inom det sociala området finns många av de statliga, landstingskommunala och kommunala aktörer som har ansvar för ungdomars hälsa och livsstil. Utskottet vill i sammanhanget endast påminna om att nationella folkhälsokommittén i sitt slutbetänkande Hälsa på lika villkor (SOU 2000:91) föreslagit en folkhälsolag som avser kommuners och landstings ansvar för att främja folkhälsan. Kommittén har vidare föreslagit 18 mål för folkhälsoarbetet i landet. Ett av målen behandlar frågan om trygga och jämlika uppväxtvillkor. Ett annat avser behovet av ett samordnat folkhälsoarbete som rör många aktörer och en samordning av folkhälsofrågorna inom Regeringskansliet.

Utskottet vill särskilt framhålla den betydelse och det ansvar som public service-företagen Sveriges Radio AB, Sveriges Television AB och Sveriges Utbildningsradio AB har genom att de skall erbjuda allmänheten ett mångsidigt programutbud som kännetecknas av hög kvalitet som skall tillgodose skiftande förutsättningar och intressen hos befolkningen. Under nästa tillståndsperiod, åren 2002–2005, skall företagen ägna ökad uppmärksamhet åt barn och unga, vidga och fördjupa sitt kulturansvar samt värna om mångfalden i nyhets- och samhällsbevakning. Programföretagen skall beakta programverksamhetens betydelse för den fria åsiktsbildningen och ge utrymme åt en mångfald av åsikter och meningssyttringar. Radio och TV i allmänhetens tjänst har en viktig roll att spela i ett förändrat medielandskap med många nya aktörer och nya distributionskanaler. (Se prop. 2000/01:94, bet. 2000/01:KrU8, rskr. 2000/01:268.)

Utskottet vill också framhålla några andra viktiga aktörer, som har stort inflytande på – och därmed också ett stort ansvar för – ungdomars livsstil och deras utveckling av identitet och självuppfattning, nämligen idrottsrörelsen, musik- och nöjesbranschen samt ungdomsorganisationerna och övriga folkrörelser.

Utskottet kan således konstatera att det finns statliga myndigheter och institutioner som har ansvar för utformning och verkställighet av statlig politik som rör ungdomars livsstil och hälsa och ansvar för utvecklingen av ungdomars förmåga att kritiskt granska och ta ställning till alla de budskap med stor genomslagskraft som de nås av från ett växande medieutbud, inklusive re-

klam. Utskottet har också redovisat att det finns statliga myndigheter med utvärderings- och uppföljningsansvar inom sina respektive områden, som inbegriper ungdomars hälsa, trygghet och välfärd. Dessa instanser har också en skyldighet att till regeringen rapportera resultaten av sitt arbete och att lägga fram de förslag till förändringar av den statliga politiken som kan behövas. Utskottet anser mot denna bakgrund att det inte föreligger något behov av en utredning om hur medierna påverkar ungdomars livsstil och deras bild av könsroller.

Med hänvisning till det omfattande uppdrag Ungdomsstyrelsen har på det ungdomspolitiska området och till att jämställdhetsaspekten särskilt skall beaktas inom ungdomspolitiken som helhet anser utskottet att det inte är påkallat att Ungdomsstyrelsen skall utlysa ett särskilt jämställdhetsår.

Med hänvisning till det anförda avstyrker utskottet motionerna 1999/2000:Kr233 (mp) yrkande 1, 1999/2000:A803 (kd) yrkande 2, 1999/2000:A819 (mp) yrkande 22 och 2000/01:Kr343 (c) yrkande 10.

Ungdomar med annan etnisk bakgrund

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör avslå motionsyrkandet om
– ungdomar med annan etnisk bakgrund.

Motionen

Mot bakgrund av att regeringen tagit initiativ till undersökningar för att öka kunskapen om villkoren för flickor med annan etnisk och kulturell bakgrund framförs i motion 1999/2000:Kr201 (c) att det även behövs mera kunskap om pojkar med samma bakgrund. Det har de senaste åren uppmärksammats att pojkar med invandrarbakgrund ofta får svårigheter såväl med kulturell tillhörighet som med sin egen självbild. Mot denna bakgrund föreslår motionärerna att Integrationsverket och Skolverket skall få i uppdrag att öka kunskapen om alla ungdomar med annan etnisk och kulturell bakgrund och om hur deras ställning i samhället kan stärkas (yrkande 6).

Utskottets ställningstagande

I den ungdomspolitiska propositionen (1999/2000:115) anförde regeringen att det saknades djupgående kunskaper om villkoren för flickor med annan etnisk bakgrund än majoritetsbefolkningen i landet. Ungdomsstyrelsen skulle därför få i uppdrag att i samarbete med Integrationsverket och andra berörda myndigheter kartlägga den kunskap som fanns och de åtgärder och metoder som kunde användas för att stärka deras ställning i samhället. Samtidigt skulle brister i kunskapen om dessa flickor identifieras. Ungdomsstyrelsen skulle också informera om resultaten av kartläggningen.

Utskottet konstaterade i sitt betänkande (bet. 1999/2000:KrU4) att det både i den ungdomspolitiska propositionen och i utbildningsutskottets yttrande (1999/2000:UbU1y) över propositionen hade redovisats att en rad åtgärder och satsningar pågick eller förbereddes, när det gäller ungdomar med annan etnisk eller kulturell bakgrund än svensk bakgrund. Kulturutskottet ansåg att det inte behövde göras något särskilt uttalande från riksdagens sida för att Integrationsverket och Skolverket skulle uppmärksamma behovet av goda kunskaper om levnadsvillkoren för både flickor och pojkar inom dessa kategorier. Utskottet underströk dock att det många gånger hade påvisats att flickors situation och problem uppmärksammas i mindre grad än pojkars och att flickor inte lyckas fånga uppmärksamheten hos beslutsfattare, lärare och andra ansvariga på samma sätt som pojkar för att få förmedla sin syn på den egna situationen. Utskottet ansåg därför att den kommande kartläggningen av flickor var angelägen. Utskottet framhöll vidare att en sådan särskild kartläggning beträffande flickor givetvis inte innebär att de ansvariga samtidigt skulle minska uppmärksamheten på pojkars situation.

Integrationsverket fick ett särskilt uppdrag av regeringen att kartlägga situationen för utsatta flickor.

Både Ungdomsstyrelsens och Integrationsverkets uppdrag har redovisats. Medel söks nu hos Allmänna arvsfonden för fortsatt arbete med projekt och metodutveckling.

I Integrationsverkets rapport Låt oss tala om flickor (Integrationsverkets rapportserie 2000:6) framförs att det viktigaste resultatet av undersökningen är att problematiken inte är "flickornas" eller deras "kulturers" utan att det är en problematik som berör hela samhället. Det handlar enligt verket främst om generella välfärdsfrågor och levnadsförhållanden och om hur kommunikationen mellan samhället och människor med olika bakgrund fungerar samt olika människor emellan över huvud taget. Skillnaden mellan flickor med svensk bakgrund och flickor med annan bakgrund är inte stor med undantag av skolavbrott på gymnasienivå. Problemen kan dock vara mera uttalade lokalt i vissa områden, främst i utsatta och segregerade bostadsområden. Problem som har sin grund i missförhållanden och brister i samhället påverkar inte bara flickors utan även pojkars livsförhållanden. Det finns enligt rapporten behov av fortsatta och djupare studier.

I budgetpropositionen för år 2001 anförde regeringen att den kommer att fortsätta med satsningar som syftar till att förbättra situationen för barn och unga med utländsk bakgrund, bl.a. inom skolan och inom ramen för storstadssatsningen.

I sammanhanget bör nämnas att fem nätverk för ungdomsforskning finns vid universitet och högskolor, däribland ett nätverk benämnt Ungdomar, segregation och marginalisering (vid Göteborgs universitet), ett annat om ungdomar i skolan (vid Linköpings universitet) samt ett nätverk för frågor om unga vuxna utifrån aspekterna klass, kön och etnicitet (vid Lunds universitet).

Utskottet förutsätter – mot bakgrund av det redovisade – att kunskapsutvecklingen inte mattas när det gäller ungdomar med annan etnisk bakgrund än

majoriteten i landet och att uppmärksamheten på de problem som finns bland dessa ungdomar i skolan och i relationen till samhället och till föräldrarna även i fortsättningen är stor. Något tillkännagivande för regeringen från riksdagens sida i frågan bör inte vara nödvändigt, varför motion 1999/2000:Kr201 (c) yrkande 6 avstyrks.

Ungdomars kultur

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör avslå motionsförslagen om
– ungdomars kultur, *jämför reservation 3 (c)*.

Motionen

I motion 2000/01:Kr289 (c) hemställs att riksdagen skall tillkännage för regeringen att Ungdomsstyrelsen och Allmänna arvsfonden bör ge ungdomar möjlighet att framträda med sina egna budskap och att själva få bestämma över sina projekt utan att vuxna tar över besluten (yrkande 2). Vidare bör Kulturrådet stimulera unga människor att både ta del av och delta i kulturverksamhet (yrkande 3). Slutligen hemställs att verksamheten inom Ungdomens kulturmönstring skall få fortsatt stöd av Kulturrådet (yrkande 4).

Utskottets ställningstagande

När riksdagen hösten 1996 beslöt om en långsiktig nationell kulturpolitik var ett genomgående tema barns och ungas rätt till både eget skapande och deltagande i kulturlivet (prop. 1996/97:3, bet. 1996/97:KrU1, rskr. 1996/97:129). Det betonades då – liksom i ungdomsproposition 1998/99:115 – att barn och unga inte är någon enhetlig grupp. De har olika uppväxtvillkor, föräldrar med olika intressen och olika ekonomiska förutsättningar. Barn och unga skapar också sin egen kultur som vuxenvärlden måste respektera och kommunicera med.

I den kulturpolitiska propositionen framhölls bl.a. följande (prop. 1996/97:3).

Barn och ungdomar har olika behov. Barn måste tidigt få ta del av ett brett kulturutbud och stifta bekantskap med litteratur, konst, musik och historia med stöd av engagerade vuxna. Kulturen blir på det sättet ett viktigt redskap i barnets utveckling. Ungdomar däremot har redan skaffat sig kulturella preferenser där de ofta inte bara vill vara kulturkonsumenter utan också kulturproducenter. En kulturpolitik för unga människor måste därför också ta sin utgångspunkt i deras eget skapande och kreativa förmåga.

Språket är av stor betydelse för barn och unga. Satsningar på litteratur och läsande för dessa grupper är också ett av de prioriterade områdena i denna proposition.

På utskottets förslag begärde riksdagen hösten 1999 att den parlamentariska språkpolitiska utredning som nu arbetar skulle tillsättas. I utredningen skall

både ett traditionellt kulturarvsperspektiv och ett demokratiskt perspektiv präglar arbetet (bet. 1999/2000:KrU2, rskr. 1999/2000:7).

Delaktighetsmålet för den nationella kulturpolitiken gäller självfallet barn och ungdomar.

De nationella kulturpolitiska målen skall vara styrande för statlig verksamhet. De är också avsedda att vara vägledande för landstingens och kommunernas insatser på kulturområdet. Kulturrådet har i sin omvärldsanalys år 2001 (Om världen 2001) diskuterat barnens rätt till konst och kulturliv och därvid bl.a. framhållit skolans stora betydelse för att eleverna skall få möta kulturen i alla dess bemärkelser under sin skoltid och att skapande verksamhet inte får ses som en marginell företeelse i skolan utan skall integreras i skolans dagliga arbete. Alla lärare i skolan har ansvar för kulturen som en del i lärandet. Kulturrådet anför att skolorna bör öka sitt samarbete med viktiga institutioner utanför skolan. Konstnärer bör få nya roller i skolan.

Det bör i sammanhanget också nämnas att folkbildningen, som har ett särskilt uppdrag när det gäller kultur, gör värdefulla insatser för ungdomars kultur. Även i denna verksamhet kan de nationella kulturpolitiska målen vara vägledande för inriktningen.

Ett av de tre mål för ungdomspolitik som fastställts av riksdagen är att ungdomar skall ha verklig möjlighet till inflytande och delaktighet. Bland de 41 delmål för ungdomspolitik som regeringen fastställt finns några som rör ungdomars delaktighet i kulturlivet och möjligheter till kulturupplevelser och eget skapande. Ungdomsstyrelsen har, i samarbete med en lång rad myndigheter däribland Kulturrådet, sammanställt en rapport om det första året efter det att de övergripande målen för ungdomspolitik antogs. Ungdomsstyrelsen skall lämna en fördjupad uppföljnings- och utvärderingsrapport till regeringen vart fjärde år. Riksdagen får således tillfälle att ta del av regeringens bedömning av den första fördjupade rapporten om tre år.

Då det gäller statligt bidrag till Ungdomens kulturmönstring vill utskottet påminna om att riksdagen anvisar anslag som regeringen ställer till Kulturrådets disposition för bidrag till allmänna kulturändamål. Det ankommer – liksom tidigare – således på Kulturrådet att besluta i frågan om bidrag till Ungdomens kulturmönstring.

Utskottet anser att det mot bakgrund av det anförda inte är påkallat att riksdagen gör några sådana tillkännagivanden för regeringen om ungdomars kultur som begärs i motion 2000/01:Kr289 (c) yrkandena 2, 3 och 4, varför motionsyrkandena avstyrks.

Ungdomsperspektiv i internationellt utvecklings-samarbete

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör avslå motionsförslaget om

– ungdomsperspektiv i internationellt utvecklings-samarbete.

Motionen

Styrelsen för internationell utveckling (Sida) bör enligt motion 2000/01:Kr345 (kd) få i uppdrag att anlägga ett ungdomsperspektiv på allt utvecklingssamarbete i syfte att ta till vara svenska ungdomars engagemang för internationell rättvisa (yrkande 42). Därmed säkerställs också att biståndet når den unga befolkningen i mottagarländerna på ett tillfredsställande sätt. Sida bör också se över ungdomsorganisationernas möjlighet att bedriva utvecklingssamarbete, utbytesprogram och demokratibistånd.

Utskottets ställningstagande

Vid behandlingen av den ungdomspolitiska propositionen hösten 1999 och med anledning av ett motionsyrkande motsvarande det nu aktuella utgick utskottet från att Sida även fortsättningsvis skulle utveckla sitt samarbete med olika ungdomsorganisationer som kan dela med sig av erfarenheter och ge unga människors syn på utvecklingsverksamheten. Utskottet förutsatte också att man i kommande samarbete mellan Ungdomsstyrelsen, Svenska EU-programkontoret och Sida skulle ta till vara de erfarenheter som ungdomar har av arbete och medverkan i biståndsprojekt (bet. 1999/2000:KrU4).

Ett av de av riksdagen fastställda målen för ungdomspolitiken innebär att ungdomars engagemang, skapande förmåga och kritiska tänkande skall tas till vara som en resurs. Ett av de 41 delmål som regeringen fastställt innebär att ungdomars engagemang skall tas till vara som en resurs i det internationella utvecklingssamarbetet. Uppföljningen av det första året med detta verksamhetsmål har gjorts av Ungdomsstyrelsen i samarbete med Sida. Sida har till Ungdomsstyrelsen rapporterat en rad insatser som syftar till att bredda intresset bland unga för globala frågor samt att engagera unga i internationellt utvecklingsarbete och till olika former av internationella uppdrag och biståndsarbete. Sida fördelar bidrag till ungdomsorganisationer som själva arbetar med frågor om ungas engagemang i internationellt utvecklingssamarbete. Sida redovisar också att man arbetar för att lyfta fram ungdomsperspektivet i verksamheten. En fördjupad uppföljnings- och utvärderingsrapport med utgångspunkt i de 41 delmålen kommer att avlämnas till regeringen efter år 2003.

Utskottet anser att riksdagen inte behöver göra det i motionen yrkade uttalandet för att regeringen skall uppmärksamma behovet av ett ungdomsperspektiv i det internationella utvecklingsarbetet. Motion 2000/01:Kr345 (kd) yrkande 42 avstyrks därför.

Internationellt ungdomsutbyte**Utskottets förslag i korthet**

- Riksdagen bör avslå motionsförslagen om
- Europeiskt Ungdomscentrum i Eksjö,
 - ungdomsutbyte i Östersjöregionen.

Motionerna

I två motioner behandlas *Europeiskt Ungdomscentrum i Eksjö*. I båda motionerna redovisas att syftet med detta centrum är att bidra till ökad förståelse mellan olika nationer, kulturer och religioner, värna demokratin och främja respekten för de mänskliga rättigheterna, stimulera ungdomar till ett ökat ansvarstagande i samhällsutvecklingen samt medverka till ett internationellt spridande av miljövänligt tänkande grundat på Agenda 21. I motionerna redovisas att Europarådet avser att bygga upp ett nätverk av ungdomscentra i Europa.

Enligt motion 2000/01:Kr528 (s) bör riksdagen tillkännage för regeringen att stöd bör ges för arbetet med Europafrågor vid detta centrum. I motion 2000/01:Kr529 (c) begärs att centrumet skall ges legitimitet som Sveriges representant i Europarådets nätverk.

I motion 2000/01:Kr530 (c, fp) framhålls att ungdomars medverkan till att bryta gamla strukturer och deras förmåga att skapa något nytt och något gemensamt är avgörande för om Östersjösamarbetet skall få kraft och innehåll. Studenters och övriga ungdomars möjlighet till ungdomsutbyte och resande mellan länderna kring Östersjön bör stärkas. Sverige bör avsätta medel för en ungdomsfond med detta syfte. Det yrkas att regeringen skall ta initiativ till att samla ungdomar från länderna kring Östersjön för att finna rätta former som kan ge stimulans till ett ökat *ungdomsutbyte i Östersjöregionen*.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har inhämtat att Europarådets direktorat för ungdomsfrågor arbetar för upprättandet av ett nätverk av ungdomscentra i Europa. Från början ingick i planerna att ett centrum skulle utpekas i varje land att ingå i nätverket. Medlemsländerna i rådet har emellertid ansett att denna del av planerna inte bör genomföras, bl.a. mot bakgrund av att det i länderna finns flera ungdomscentra med värdefull verksamhet som – utan att endast ett av dem utpekas – skulle kunna vara medlemmar i nätverket. Utskottet anser att det ankommer på Europarådet att ta ställning till i vilka former det planerade nätverket bör utformas och byggas upp.

Utskottet har också inhämtat att *Europeiskt Ungdomscentrum i Eksjö* fått statliga bidrag i olika former under uppbyggnadstiden. I den mån ytterligare bidrag skall ges får det ankomma på de bidragsgivande instanserna att avgöra denna fråga.

Med hänvisning till det anförda avstyrker utskottet motionerna 2000/01:Kr528 (s) och 2000/01:Kr529 (c).

Utskottet har inhämtat att Ungdomsstyrelsen sedan år 1998 har bedrivit en satsning för *utbyte mellan ungdomsorganisationer i Östersjöområdet*. Projektet skall ge förutsättningar för att utveckla ett ömsesidigt samarbete i Östersjöregionen. Verksamheten har under åren 1999 och 2000 bedrivits med medel, 4 miljoner kronor per år, från Allmänna arvsfonden. Det ankommer på Ungdomsstyrelsen och Allmänna arvsfonden att besluta om, och i vilka for-

mer, verksamheten kan drivas vidare. En utvidgning av projektet till Barentsregionen har skett. Utskottet anser att det inte behövs något initiativ från riksdagen i frågan, varför motion 2000/01:Kr530 (c, fp) avstyrks.

Ungdomspolitik i kommunerna m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör avslå motionsförslagen om

- överläggningar med Kommunförbundet om stöd till ungdomsverksamheter,
- insatser för ungdomar i Kalmar län.

Motionerna

Det är enligt motion 2000/01:Kr502 (kd) allvarligt att många av de ungdomsgårdar som byggdes upp på 1970-talet har stängts. Det har ofta varit ungdomsgårdarna som har fångat upp ungdomar på glid. Ungdomsgårdarna har också varit mötesplatser för ungdomar med olika etniska bakgrunder och identiteter under överinseende av engagerade vuxna. Nedsörningarna har även drabbat förenings- och idrottsverksamheten. Dessa sektorer har en stor betydelse för samhället i stort och för den enskilde individen. Riksdagen bör därför tillkännage för regeringen att den bör ta initiativ till *överläggningar med Kommunförbundet* om vad man kan göra för att få fungerande kommunala ungdomsgårdar och stöd till förenings- och idrottsverksamhet för unga.

Riksdagen bör enligt motion 2000/01:Kr527 (c) göra ett tillkännagivande för regeringen om behovet av ökade *insatser för ungdomar i Kalmar län*.

Utskottets ställningstagande

När det gäller motionsyrkandet om *överläggningar med Kommunförbundet* vill utskottet anföra följande.

I den ungdomspolitiska propositionen (1998/99:115 s. 65–71) berördes även ungdomspolitiken i kommunerna. Regeringen underströk betydelsen av att de kommunala bidragen till ungdomsföreningar utformas på ungdomarnas egna villkor och utifrån lokala behov och möjligheter. Kommunerna bör enligt propositionen utgå från sina egna förutsättningar och utarbeta metoder för att i dialog med ungdomar i kommunen utveckla flexibla system för stöd till ungdomarnas egna fritidsverksamheter. Regeringen välkomnade att Kommunförbundet avsåg att genomföra en regional seminarieverksamhet med samtliga kommuner om framtida stöd till lokal idrotts- och ungdomsverksamhet.

Sedan riksdagen fastställt målen för ungdomspolitiken beslöt regeringen om 41 delmål mot vilka ungdomspolitiken skall följas upp och utvärderas. Enligt ett av dessa delmål skall ungdomar ha tillgång till ändamålsenliga mötesplatser, där ungdomar ges inflytande över verksamheten. Till uppfölj-

ningen av det första årets verksamhet sedan målen antogs har Kommunförbundet gjort en kartläggning av fritidsanläggningar. Denna påvisar att en kraftig minskning av antalet skett under de tio senaste åren. Variationen mellan kommunerna är stor. I en rapport från Ungdomsstyrelsen, Utrymme att mötas (Ungdomsstyrelsens rapport nr 19) har visats att tillgången till lokaler för ungdomsverksamhet varierar mellan olika slag av verksamheter.

Regeringen har hösten 1999 avsatt medel, sammanlagt 20 miljoner kronor för tre år, från Allmänna arvsfonden för projekt som stimulerar förnyelse av mötesplatser, träffpunkter och annan fritidsverksamhet för ungdomar, där föreningar och kommuner arbetar gemensamt.

I budgetpropositionerna för åren 2000 och 2001 har särskilda medel avsatts under anslagen till ungdomsorganisationer respektive till bidrag till allmänna samlingslokaler för informationsinsatser och utredningsarbete som avser ungdomars utnyttjande av samlingslokaler. I budgetpropositionen för år 2002 anges att medel för verksamheten ingår i anslaget till bidrag till samlingslokaler även detta år.

Utskottet utgår från att regeringen, när den finner det nödvändigt, tar kontakt med Kommunförbundet för överläggningar om de viktiga frågor som rör stödet till ungdomars fritidsverksamhet och föreningsverksamhet och till lokaler för sådana verksamheter. Något tillkännagivande från riksdagens sida bör inte vara nödvändigt för att så skall ske. Utskottet avstyrker därför motion 2000/01:Kr502 (kd).

Utskottet vill påminna om att riksdagens beslut om ungdomspolitik och om insatser för ungdomar är av generell karaktär och avser ungdomar i hela landet. De fastställda målen för ungdomspolitiken gäller Kalmar län, lika väl som övriga län i landet. Detsamma gäller frågor om mantalsskrivning och – vilket behandlats i det föregående – författningsreglerade åldersgränsbestämmelser. Statliga bidrag till exempelvis ungdomsorganisationer, ungdomskultur, utbildning och arbetsmarknadsåtgärder fördelas av regeringen och myndigheter utifrån fastställda regler. Utskottet avstyrker yrkandet i motion 2000/01:Kr527 (c) om ett uttalande om *insatser för ungdomar i Kalmar län*.

Statsbidrag till trossamfund m.fl.

Utskottets förslag i korthet

- Riksdagen bör avslå motionsförslagen om
- statsbidraget till Romersk-Katolska kyrkan i Sverige,
 - statligt stöd till sekulära livssynsorganisationer och till humanistisk konfirmation.

Motionerna

I motion 2000/01:Kr531 (s) behandlas frågor om *statsbidraget till Romersk-Katolska kyrkan i Sverige*. Motionären begär – mot bakgrund av en i motionen redovisad debatt som förts i medierna under år 2000 – att en översyn skall göras av om de offentliga medel som går till Opus Dei överensstämmer med gällande regelverk (yrkande 1). Vidare bör riksdagen enligt motionen tillkännage för regeringen att en översyn bör göras så att frågan om att unga, som ännu inte är myndiga, utsätts för fysiska övergrepp och andlig kränkning blir föremål för en dialog mellan företrädare för regeringen och Katolska kyrkan (yrkande 2). Slutligen hemställs att riksdagen skall tillkännage för regeringen behovet av att statsbidraget till Katolska kyrkan ses över (yrkande 3).

I motion 2000/01:Kr532 (s) hemställs att sekulära och religiösa livssynsorganisationer skall jämföras i statsbidragshänseende. *Statligt stöd till sekulära livssynsorganisationer*, exempelvis Humanisterna, bör lämnas av samma skäl som angetts för stödet till de fria trossamfundet, nämligen att de ”medverkar i den ständigt pågående normbildningsprocessen, och denna process är nödvändig för att upprätthålla och stärka grundläggande värderingar som vårt samhälle vilar på”. Då mer än hälften av svenskarna i undersökningar sagt sig inte tro på Gud borde livssynsorganisationer få statligt bidrag och möjlighet att ta in ”kyrkoavgifter” via Riksskatteverket för att få reella möjligheter att förmedla samhällets värdegrunder till icke troende människor.

Vidare tar samma motionärer i motion 2000/01:Kr533 (s) upp frågan om *statligt stöd till* det som i motionen benämns *humanistisk konfirmation* och handledarutbildning för sådan. Motionärerna anser att den i skolans läroplaner inskrivna värdegrunden är en utomordentlig sammanfattning av de humanistiska ideal som det svenska samhället bygger på. Skolan har en central roll men räcker ändå inte till. En brett organiserad sådan humanistisk konfirmation som beskrivs i motionen skulle kunna bli ett viktigt stöd till förmedling av samhällets demokratiska värdegrund till ungdomar. I Norge, Finland och Tyskland finns liknande verksamhet med stöd från det allmänna. Utgångspunkt skall vara humanismens syn på människan, nämligen att varje ung människa har ett värde som inte får kränkas, att varje ung människa bör ha möjlighet och frihet att utvecklas moraliskt, etiskt och intellektuellt och därmed forma sin egen personlighet och att varje ung människa har rätt att få kunskap om samt uppleva intentionerna i FN:s förklaring om de mänskliga rättigheterna och i FN:s barnkonvention.

Bakgrund och gällande bestämmelser

Statligt bidrag till trossamfund

Riksdagen beslöt år 1971 om statligt bidrag till trossamfund. Under åren har kretsen av bidragsberättigade trossamfund ökat. Bidragen har fördelats enligt en förordning utfärdad av regeringen och medel har anvisats över statsbudgeten.

Riksdagens principbeslut år 1995 om ändrade relationer mellan staten och Svenska kyrkan fr.o.m. den 1 januari 2000 har följts av fyra propositioner om olika frågor som hör samman med principbesluten. Den fjärde propositionen (1998/99:124) behandlade bl.a. det framtida statliga stödet till trossamfunden i form av statsbidrag och – för registrerade trossamfund – sådan kostnadsfri avgiftshjälp som Svenska kyrkan får.

Enligt proposition 1998/99:124 bör de krav som ställs upp för statligt bidrag till trossamfund främst vara av formell natur, men det bör också ske en prövning av hur samfunden förhåller sig till samhällets grundläggande värderingar. Detta får inte innebära att det sker någon närmare prövning och värdering av samfundets lära i förhållande till samhällets gemensamma värdegrund. Samfunden skall dock bidra till att upprätthålla och stärka samhällets grundläggande värderingar.

Riksdagen antog hösten 1999 det i proposition 1998/99:124 framlagda förslaget till lag om stöd till trossamfund (yttr. 1999/2000:KrU3y, bet. 1999/2000:KU5, rskr. 1999/2000:45).

Det statliga stödet till trossamfunden skall enligt lagen (1999:932) om stöd till trossamfund bidra till att skapa förutsättningar för trossamfunden att bedriva en aktiv och långsiktigt inriktad religiös verksamhet i form av gudstjänst, själavård, undervisning och omsorg. Statsbidrag får endast lämnas till ett trossamfund som bidrar till att upprätthålla och stärka de grundläggande värderingar som samhället vilar på och som är stabilt och har egen livskraft. Regeringen bestämmer vilka trossamfund som kan få bidrag. Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om fördelning av statsbidrag.

Regeringen har i förordningen (1999:974) om statsbidrag till trossamfund angivit vilka trossamfund, samverkansorgan och församlingar som bidrag får lämnas till. Dessa är 19 samfund eller församlingar och två samverkansorgan. Bland de 19 samfund eller församlingarna finns Romersk-Katolska kyrkan i Sverige. Vidare får bidrag lämnas till teologisk utbildning som anordnas vid sex olika angivna institut, däribland Prästseminariet vid Stockholms katolska stift.

Bidrag till trossamfund lämnas i form av organisationsbidrag, verksamhetsbidrag och projektbidrag. Frågor om bidrag prövas av den statliga myndigheten Samarbetsnämnden för statsbidrag till trossamfund. Samarbetsnämnden får meddela närmare föreskrifter om förutsättningarna för bidrag enligt förordningen. Trossamfund eller församling som fått bidrag skall till Samarbetsnämnden lämna de redovisningshandlingar, verksamhetsberättelser och andra uppgifter som nämnden bestämmer. Nämnden får besluta att ett beviljat bidrag inte skall betalas ut om det kan antas att bidraget har beviljats på felaktiga uppgifter. Nämnden får också besluta att ett bidrag skall betalas tillbaka om det har beviljats på grund av felaktiga uppgifter, om det inte används för det ändamål det beviljats för eller om trossamfundet eller församlingen inte lämnar sådana handlingar och andra uppgifter som de skall göra enligt förordningen.

Begreppet konfirmation

Ordet konfirmation härrör från det latinska ordet *confirmatio* som betyder befästande, bekräftelse. Enligt Nationalencyklopedin (NE) används ordet konfirmation i svenska språket i två bemärkelser, dels för en kyrklig välsignelsehandling med anknytning till dopet eller, i vissa kyrkor, en handling som bekräftar dopet, dels – i speciell juridisk betydelse – för en bekräftelse av ett avtal samt ibland i fråga om orderbekräftelse.

Konfirmation i kyrklig bemärkelse utgör avslutning på kyrkans dopundervisning (konfirmandundervisning) och utförs med handpåläggning som tecken på löftet om Andens hjälp till konfirmanden att leva som kristen. Enligt NE lösgjordes under 400-talet i västkyrkan handpåläggning och smörjelse från dopakten till en självständig konfirmationsakt förlagd till sjuårsåldern. Sedan konfirmationen avskaffats i Sverige på 1500-talet genom reformationen infördes under 1600-talet ett system med kunskapsförhör före ungdomars första nattvardsgång. Under 1700-talet utformades på många håll en gudstjänst för ungdomars första nattvardsgång. I 1811 års kyrkohandbok infördes ritual för denna gudstjänst med kunskapsförhör, bekännelse och förnyande av doplöftena jämte tillträde till nattvarden. I ritualen 1917 används benämningen konfirmation. Enligt kyrkohandboken 1986 är konfirmation inte längre ett villkor för tillträde till nattvarden. En liknande akt finns också inom vissa frikyrkor som avslutning på kristendoms- eller konfirmationsskola.

Konfirmationens stora betydelse i folklivet i gången tid sammanhänger enligt NE med att den inträffade i övergången mellan barndomen och vuxenlivet. Den fick därigenom karaktär av övergångsrit.

Utskottets ställningstagande

Utskottet behandlar inledningsvis frågan om *statsbidraget till Romersk-Katolska kyrkan i Sverige*.

Utskottet har i det föregående redovisat att det är regeringen som beslutar om vilka trossamfund som kan få statligt bidrag och att det är den statliga myndigheten Samarbetsnämnden för statsbidrag till trossamfund som beslutar om fördelningen av bidragen och som granskar att statsbidragen används i enlighet med den av riksdagen antagna lagen (1999:932) om stöd till trossamfund, regeringens förordning (1999:974) om statsbidrag till trossamfund samt de närmare föreskrifter om förutsättningarna för bidrag enligt förordningen som Samarbetsnämnden meddelar.

Utskottet utgår från att de 19 trossamfund och församlingar och de två samarbetsorgan som i dag får statligt bidrag till religiös verksamhet i form av gudstjänst, själavård, undervisning och omsorg följer de bestämmelser som reglerar användningen av bidragen och att Samarbetsnämnden håller sig underrättad om att så är fallet. Utskottet har från Samarbetsnämnden inhämtat att nämnden anser det vara lämpligt att göra en mera ingående uppföljning och utvärdering av de år 1999 beslutade reglerna för statsbidrag till trossamfund först när några års erfarenheter har hunnit samlas.

Utskottet utgår vidare från att regeringen tar de kontakter med representanter för olika samfund, som regeringen finner behov av, utan att riksdagen gör något uttalande i frågan.

Utskottet vill understryka att motivet för statsbidraget till trossamfunden är att samfunden generellt sett är samhällsnyttiga organisationer som medverkar till den ständigt pågående normbildningsprocessen och att denna process är nödvändig för att upprätthålla och stärka de grundläggande värderingar som vårt samhälle vilar på. Detta innebär bl.a. att de bidragsberättigade samfunden bör motverka alla former av rasism och andra typer av diskriminering och motverka våld och brutalitet. Samfunden bör också verka för jämställdhet mellan kvinnor och män och för att deras medlemmar och betjänade vägleds av etiska principer som är förenliga med samhällets grundläggande demokratiska värderingar. (Se prop. 1998/99:124.)

Utskottet har i anslutning till behandlingen av motion 2000/01:Kr531 (s) inhämtat att den organisation som oftast kallas Opus Dei är en s.k. prelatur benämnd Prelatur av det Heliga Korset och Opus Dei (Guds verk), vilken verkar inom och är godkänd av Katolska kyrkan. Organisationen leds av en prelat utsedd av påven och består av både präster och lekmän. Den som önskar bli medlem ansöker tidigast vid 16 ½ års ålder om att få ansluta sig. Medlemskap kan beviljas tidigast från 18 års ålder. De första fem åren bekräftas medlemskapet varje år på medlemmens initiativ. I annat fall upphör medlemskapet. Först efter de fem åren blir medlemskapet på livstid. Medlemmarna finns i många länder och hör i allmänhet – liksom andra medlemmar av Katolska kyrkan – till den församling och det stift där de bor. Om en medlem startar och driver verksamhet inom t.ex. utbildning, sjukvård och kultur kan Opus Dei, om medlemmen så önskar, ta ansvar för den andliga omsorgen inom verksamheten, som därefter är ett av Opus Deis s.k. kooperativa verk. Exempel på sådan verksamhet kan vara utbildnings- och studiecentra till vilka ungdomsföreningar kan vara anslutna, studenthem m.m.

Utskottet vill klarlägga att statsbidrag inte utgår till prelaturen Opus Dei. Dess medlemmar tillhör, som individer, både Opus Dei och Romersk-Katolska kyrkan. Den Romersk-Katolska kyrkan i Sverige är, som tidigare redovisats, bidragsmottagare enligt förordningen (1999:974) om statsbidrag till trossamfund.

Utskottet har i det föregående redovisat att det ankommer på regeringen att besluta om vilka trossamfund som skall vara berättigade till statsbidrag och att det ankommer på Samarbetsnämnden för statsbidrag till trossamfund att pröva frågor om bidrag och att granska användningen av beslutade bidrag m.m. Utskottet finner inte anledning att föreslå riksdagen att ändra på denna ordning. Utskottet anser mot bakgrund av den redovisade ansvarsfördelningen mellan riksdagen, regeringen och Samarbetsnämnden att riksdagen bör avslå motion 2000/01:Kr531 (s).

I fråga om *statligt stöd till sekulära livssynsorganisationer* i enlighet med motion 2000/01:Kr532 (s) och *till den humanistiska konfirmation* som tas upp i motion 2000/01:Kr533 (s) vill utskottet anföra följande.

Utskottet har i det föregående kort redovisat bakgrunden till den kristna konfirmationen i Sverige. Utskottet har uppfattat att den i motion 2000/01:Kr533 (s) redovisade ”humanistiska konfirmationen” är en motsvarighet till den övergångsrit som den kristna konfirmationen är.

Statsbidraget till trossamfund är avsett att bidra till att skapa förutsättningar för trossamfundet att bedriva en aktiv och långsiktig religiös verksamhet i form av gudstjänst, själavård, undervisning och omsorg. Grundförutsättningarna, bestämmelserna och motiven för detta statsbidrag är därför inte tillämpliga när det gäller frågan om ett statligt bidrag till sekulära livssynsorganisationer. Det är för den skull inte sagt att sekulära livssynsorganisationer inte skulle bedriva en verksamhet som är värdefull för samhället, när det gäller att bidra till att upprätthålla och stärka de grundläggande värderingar som samhället vilar på. Som redovisas i motion 2000/01:Kr533 (s) är t.ex. avsikten med den i motionen redovisade humanistiska konfirmationen att den skall förmedla den ideologiska grund som utgörs av FN:s förklaring om de mänskliga rättigheterna och FN:s barnkonvention samt regeringsformen och ingresen om värdegrunden i skolans läroplaner.

Utskottet vill framhålla det ansvar som alla föräldrar har för att göra barnen medvetna om det demokratiska samhällets grundvalar och att med dem diskutera de grundläggande värderingarna i samhället.

Ett mycket stort ansvar vilar på skolan att förmedla den i skolans läroplaner inskrivna värdegrunden. Det är, som motionärerna framhåller, viktigt att denna värdegrund får genomslag i det praktiska skolarbetet så att samhällets centrala värden kan föras över till barn och ungdomar.

Utskottet vill påminna om den roll som föreningslivet och folkbildningen kan spela när det gäller att förmedla och med barn och ungdomar diskutera de demokratiska värden som samhället vilar på. De kan också göra betydelsefulla insatser när det gäller utbildning av ledare och handledare för sådan verksamhet bland ungdomar. De föräldrar och organisationer som önskar förbereda ungdomar för en sådan humanistisk konfirmation som beskrivs i motion 2000/01:Kr533 (s) skulle kunna göra detta i samarbete med den statsbidragsstödda folkbildningen. I sammanhanget vill utskottet också nämna att den som önskar genomföra en privat humanistisk konfirmationsceremoni skulle kunna använda och låta sig inspireras av den nyligen utgivna Högtidsboken (En bok för alla, 2000).

Utskottet vill också nämna att ett förslag från Ungdomsstyrelsen om ändrade regler för statsbidrag till ungdomsorganisationerna bl.a. innehåller ett förslag om bidrag till generationsövergripande verksamhet. Frågorna har beretts inom Regeringskansliet, och förslag om nya grundbidragsregler föreligger i den nyligen avlämnade budgetpropositionen. Utskottet behandlar detta förslag och motionsyrkanden om bidrag till generationsövergripande organisationer i sitt kommande budgetbetänkande 2001/02:KrU1.

Utskottet har funnit att riksdagen inte bör ta ställning för ett jämställande av religiösa trossamfund och sekulära livssynsorganisationer i statsbidrags-hänseende. Utskottet kan i enlighet härmed inte heller tillstyrka att ett särskilt

statsbidrag skall utgå till sådan humanistisk konfirmation som tas upp i motion 2000/01:Kr533 (s).

Med hänvisning till det anförda avstyrker utskottet motionerna 2000/01:Kr532 (s) och 2000/01:Kr533 (s).

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges inom parentes vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. Inriktningen av ungdomspolitiken (punkt 1)

av Inger Davidson och Dan Kihlström båda (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 1 borde ha följande lydelse:

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som framförs i reservation 1. Därmed bifaller riksdagen motion 2000/01:Kr345 yrkande 41.

Ställningstagande

Ungdomspolitiken bör enligt vår mening bygga på en bredare helhetssyn än den som präglar inriktningen av 1999 års ungdomspolitik. Detta gäller bl.a. den enskildes överblick över sitt eget liv och sin person. Ungdomsåren är i hög grad den tid då individens identitet formas. Den utvecklas i samspel med föräldrar och familj, andra små naturliga gemenskaper och det omgivande samhället. I dag saknar tyvärr många ungdomar vuxna i sin närhet som orkar, och har tid och vilja att vara den trygghetsfaktor som är en förutsättning för frigörelseprocessen och identitetsskapandet. Ungdomarnas rätt till goda uppväxtvillkor, som tillgodoser både behovet av trygghet och personlig utveckling, bör betonas mera. Vi anser att detta bör vara kärnan i det ungdomspolitiska arbetet som bör ligga till grund för alla diskussioner om såväl identitet som självständighet och inflytande.

Frågor som rör ungdomars allmänna välbefinnande måste få en mera framträdande plats i ungdomspolitiken. Barn och ungdomar bör få uppleva framtidstro och hopp. Vi vuxna måste göra allt för att stödja barn och ungdomar, hjälpa dem att se mening i tillvaron. Under tonåren är den psykiska omvårdnaden mycket viktig och regeringen borde uppmärksamma detta.

De offentliga insatserna får inte utformas eller genomföras så att de leder till att de unga, deras föräldrar och andra vuxna i deras närhet inte känner sitt ansvar. I stället skall det offentliga ha ett aktivt ansvar för att stödja de frivilliga, positiva krafterna i den ungas omgivning och ta ett särskilt ansvar för de mest utsatta grupperna i samhället.

Riksdagen bör ges ökad möjlighet att påverka inriktningen av ungdomspolitiken. Regeringen bör därför förelägga riksdagen förslag om både mål och delmål för ungdomspolitiken. Dessa mål och delmål bör utgå från vad som förordas i motion Kr345 (kd).

En mera löpande avstämning av resultaten av ungdomspolitiken bör ske. Det räcker inte med en fördjupad analys vart fjärde år av ungas levnadsförhållanden i förhållande till målen för den nationella ungdomspolitiken.

Riksdagen bör med bifall till motion 2000/01:Kr345 (kd) yrkande 41 som sin mening tillkännage för regeringen vad vi här anför om inriktningen av ungdomspolitiken.

2. Mediernas påverkan på ungdomars livsstil och syn på könsroller (punkt 4)

av Ewa Larsson (mp), Birgitta Sellén (c) och Ana Maria Narti (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 4 borde ha följande lydelse:

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som framförs i reservation 2. Därmed bifaller riksdagen motionerna 1999/2000:Kr233 yrkande 1, 1999/2000:A819 yrkande 22 och 2000/01:Kr343 yrkande 10.

Ställningstagande

Vi anser att det är nödvändigt att genom en särskild utredning få bättre kunskap om hur medierna påverkar ungdomars bild av könsroller och av vad som är kvinnligt och manligt. Utredningen bör också omfatta en översyn av mediernas roll och ansvar för hur de påverkar ungdomars syn på kroppsideal och hur detta påverkar deras livsstil. Genom en sådan översyn bör man också få ett samlat helhetsgrepp på den kunskap som redan finns och klarlägga på vilka områden det behövs mera kunskap. Resultaten av utredningens arbete bör kunna ge ett bättre utgångsläge för dem som är ansvariga för ungdomarnas välfärd och hälsa i deras arbete med att göra ungdomar mera medvetna om vilken påverkan medierna har på deras liv och självbild och med att stödja deras utveckling till självständigt tänkande individer och kritiska granskare av olika påverkansformer i medier och andra sammanhang.

Riksdagen bör med bifall till motionerna 1999/2000:Kr233 (mp) yrkande 1, 1999/2000:A819 (mp) yrkande 22 och 2000/01:Kr343 (c) yrkande 10 tillkännage vad vi har anfört om en utredning om mediernas påverkan på ungdomars livsstil och uppfattning om könsroller.

3. Ungdomars kultur (punkt 7)

av Birgitta Sellén (c).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att utskottets förslag under punkt 7 borde ha följande lydelse:

7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som framförs i reservation 3. Därmed bifaller riksdagen motion 2000/01:Kr289 yrkandena 2–4.

Ställningstagande

Jag anser att vuxna bör ta till vara barns och ungdomars önskemål om att få delta i planeringen och utformningen av kulturverksamhet för de unga. Ungdomar har egna idéer och vill genomföra egna verksamheter. Det är därför viktigt att inte degradera dem till rollen som enbart deltagare i olika kulturprojekt. De bör ha rollen som initiativtagare. De unga bör ha rätt att själva få bestämma vilken kultur man bör satsa på, både för kvalitetens skull och för att ta till vara ungdomarnas entusiasm och stärka deras självförtroende.

De två största bidragsgivarna till ung kultur, Ungdomsstyrelsen och Allmänna arvsfonden, bör inte stödja projekt som styrs av vuxna och som endast reducerar ungdomskulturen till att vara en förebyggande insats mot ungdomars problem. Ungdomsstyrelsen och Allmänna arvsfonden måste ge ungdomar möjlighet att framträda med sina egna budskap och att själva få bestämma.

Jag anser också att Kulturrådet bör stimulera unga människor att både ta del av och delta i kulturverksamhet och att rådet dessutom bör ge Ungdomens kulturmönstring fortsatt bidrag.

Jag anser att riksdagen med bifall till motion 2000/01:Kr289 (c) yrkandena 2-4 bör tillkännage som sin mening för regeringen vad jag här har anfört om ungdomars kultur.

Särskilt yttrande

Utskottets beredning av ärendet har föranlett följande särskilda yttrande. I rubriken anges inom parentes vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

Ändring av åldersgränser (punkt 2)

Elisabeth Fleetwood (m), Lennart Fridén (m), Jan Backman (m), Roy Hansson (m) och Birgitta Sellén (c) anför:

Vi har stor förståelse för ungas känslor av orättvisa och utanförskap när det gäller olika åldersgränser som splittrar dem. Detta exemplifieras i motionerna 1999/2000:Kr502 (m) och 2000/01:K397 (c), i vilka en översyn av dessa frågor begärs. Vi anser att det bör ankomma på de ansvariga, t.ex. kommuner, restauranger och nöjesarrangörer, att ägna de problem som tas upp i motionerna ett ökat intresse. Det är också vår förhoppning att man inom Regeringskansliet fullföljer tankarna på en undersökning av de författningsreglerade åldersgränserna.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden år 1999

1999/2000:Kr201 av Lennart Daléus m.fl. (c) vari yrkas

6. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att öka kunskapen om ungdomar med annan etnisk och kulturell bakgrund,

1999/2000:Kr233 av Ewa Larsson m.fl. (mp) vari yrkas

1. att riksdagen hos regeringen begär en utredning om hur medierna påverkar ungdomars bild av könsroller, kvinnligt som manligt.

1999/2000:Kr502 av Lars Elinderson (m) vari yrkas

att riksdagen hos regeringen begär en översyn av sådana åldersgränser för ungdomar som baserar sig på födelsedag och att regeringen återkommer till riksdagen med förslag till åldersgränser baserade på födelseår.

1999/2000:A803 av Magnus Jacobsson (kd) vari yrkas

2. att riksdagen hos regeringen begär att Ungdomsstyrelsen får i uppdrag att göra år 2000 till ett jämställdhetsår där man särskilt vänder sig till unga män.

1999/2000:A819 av Birger Schlaug m.fl. (mp) vari yrkas

22. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om en utredning om hur medierna påverkar ungdomars bild av könsroller liksom manligt och kvinnligt.

Motioner från allmänna motionstiden år 2000

I detta sammanhang behandlar utskottet nedan uppräknade motioner i vilka föreslås att riksdagen fattar följande beslut.

2000/01:Kr289 av Birgitta Sellén m.fl. (c):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om att Ungdomsstyrelsen och Allmänna arvsfonden bör ge ungdomar möjlighet att framträda med sina egna budskap och att själva få bestämma över sina kulturprojekt.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om att Kulturrådet bör stimulera unga människor att både ta del av och delta i kulturverksamhet.

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att fortsätta att stödja Ungdomens kulturmönstring.

2000/01:Kr343 av Åsa Torstensson m.fl. (c):

10. Riksdagen begär att regeringen lägger fram en utredning för att se över mediernas roll och ansvar i hur de påverkar ungdomars levnadstil.

2000/01:Kr345 av Inger Davidson m.fl. (kd):

41. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om inriktningen av ungdomspolitik.
42. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ungdomsperspektivet i internationellt utvecklingsarbete.

2000/01:Kr502 av Magnus Jacobsson och Amanda Agestav (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om fungerande ungdomsgårdar samt stöd till förenings- och idrottsverksamhet för unga.

2000/01:Kr505 av Tuve Skånberg (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om implementering av FN:s barnkonventions åldersgräns på 18 år vid olika inträden och avgifter.

2000/01:Kr527 av Agne Hansson (c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av ökade insatser för ungdomar i Kalmar län.

2000/01:Kr528 av Carina Hägg (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att ge Europeiskt Ungdomscentrum i Eksjö stöd för arbetet med Europafrågor.

2000/01:Kr529 av Sofia Jonsson och Margareta Andersson (c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att ge Europeiskt Ungdomscentrum i Eksjö legitimitet som Sveriges representant i Europarådets nätverk.

2000/01:Kr530 av Åsa Torstensson och Harald Nordlund (c, fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om initiativ till att samla ungdomar från länderna kring Östersjön för att finna rätt former som kan ge stimulans till ett ökat ungdomsutbyte i Östersjöregionen.

2000/01:Kr531 av Carina Hägg (s):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av en översyn av om de offentliga medel som går till Opus Dei överensstämmer med gällande regelverk.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om (att en översyn görs så att frågan om att unga som ännu inte är myndiga utsätts för fysiska övergrepp och andlig kränkning blir föremål för) en dialog mellan företrädare för regeringen och Katolska kyrkan.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av att se över bidrag till Katolska kyrkan.

2000/01:Kr532 av Tullia von Sydow m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om jämställande av sekulära och religiösa livssynsorganisationer.

2000/01:Kr533 av Tullia von Sydow m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen sin mening vad i motionen anförs om samhällets stöd till humanistisk konfirmation.

2000/01:K397 av Lennart Daléus m.fl. (c):

12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ungdomsfrid, dvs. vikten av att motverka det utanförskap och den brist på inflytande som många unga i dag känner.